

HÖRNSTENEN

5/2018

TEOLOGISKA INSTITUTET I FINLAND

HÖRNSTENEN ÄR KRISTUS JESUS SJÄLV (EF 2:20)

STI 30 ÅR

Jari Rankinen

BORDE MAN RÖSTA?

“DET EVIGA LIVET”

Petri Kortelahti

HEMLIGHETEN BAKOM EN
GOD PREDIKANA

Borde man rösta?

Finlands evangelisk-lutherska kyrkas församlingsval är i november. Valdagen är söndagen den 18.11 och förhandsröstningen den vecka som börjar med måndagen den 5.11. På den egentliga valdagen finns endast ett röstningsställe i många församlingar, förhandsrösta kan man göra på många ställen. Var och när, berättas om i de brev som de röstberättigade har fått i oktober, och på församlingarnas nätsidor.

Behöver man rösta? Yles redaktör berättade om sin kinesiska vän som förundrade sig över att man i västerlandet anser demokratin vara en så god sak. Vännen hade den åsikten att i en demokrati kan man påverka så lite. I Kina är de fullvuxnas antal en miljard och i den skaran så betyder inte en röst värst mycket. I församlingsvalet är det annorlunda. Ifall församlingens medlemmar är 10 000 är de röstberättigades antal cirka 8 000. Om röstningsprocenten är 15 - som det vanligtvis är - så ges det cirka 1000 röster i församlingen. Många kandidater väljs till kyrkofullmäktige eller församlingsråden med några tiotals röster. En röst har mycket mera makt än i Kina eller i statliga val i Finland. Också av den här orsaken lönar det sig att rösta.

Å andra sidan så inleder många invalda sitt arbete med den tanken att de kan göra mycket, påverka här och där samt förändra församlingen. Många blir besvikna eftersom det inte var möjligt. Kanske de förtroendevalda inte kan påverka i många saker men i detta

kan de: Vem väljs som lekmannaombud till kyrkomötet? Kyrkomötet igen gör många avgörande beslut inom vår kyrka. Till exempel vilka organisationer som är de officiella missionsorganisationerna, kan kyrkans medlemmar höra endast till den församling där de bor, kan man välja sin församling eller viger kyrkan samkönade par. De förtroendevalda påverkar hur man använder pengarna i församlingarna - också till vilka missionsorganisationer man kanaliserar medel - och vem som väljs till församlingens arbetare. Det är inte likgiltigt vem som bestämmer i dessa saker.

Min hustru, som är kandidat, berättar att hon var överraskad över möten där man förberedde valet: Någon presenterade sig själv - utan att nämna om vilken lokalförsamling de tillhör - till vilken gemenskap man räknar sig. Någon i Tomasmässor, någon i de nya gemenskaperna. Så borde vi också göra alltmånga, vi som är med i kyrkans väckelserörelser och i andra organisationer. Vi är med i kyrkan eftersom de här rörelserna och organisationerna är en del av kyrkan, och vi kandiderar och röstar i valen. Det är också fint att många har lokalförsamlingen som sitt andliga hem.

Bönen förmår mycket, eftersom den sätter Guds goda krafter i rörelse. Därför skall vi be för valet.

JARI RANKINEN
 GENERALSEKRETERARE

31.10.2018

(ÖVERS. STIG-ERIK ENKVIST)

20 ELLER EURO?

I septembernumret av Hörnstenen skrev vi om insamlingarna på 20 och 10 euro: kunde du ge 20 euro till STI eller om du är studerande, 10 euro? Vi skrev att om ungefär hälften av STI:s stödmedlemmar, som just nu är 2014 stycken, gjorde det här skulle vi klara oss även detta år.

Glädjande många har svarat på denna begäran och hjälpt oss. Ett stort tack för det! Vi behöver fortfarande stöd för att kunna betala detta års räkningar och för att det nederst på bokslutet ska stå ett tal som visar att vi har klarat detta år.

Gåvan kan betalas enligt dessa uppgifter: Mottagare Suomen teologinen instituutti, kontonummer FI74 8000 1100 5642 45 eller FI66 1555 3000 1169 14. Ifall du har ett personligt referensnummer för gåvor till STI är det bra om du använder det. Ifall du inte har ett sådant kan du skriva som meddelande: "Gåva till STI."

KÖP EN STOL OCH STI FÅR TVÅ

STI:s stolar har tjänat oss länge och väl. Nu är många av dem i dåligt skick. STI behöver 60 nya stolar och 18 bord. En stol kostar 37 euro och ett bord 116 euro.

Skulle du kunna köpa en stol? Om du köper en får STI två. En vän till vårt arbete har nämligen lovat att köpa ett par för varje given stol eller givet bord. Om du köper en ger du alltså två till STI.

Du kan köpa en stol eller ett bord genom att betala 37 euro eller 116 euro till STI:s kontonummer (FI74 8000 1100 5642 45 eller FI66 1555 3000 1169 14) och sätta 4365 som referensnummer.

Planen är att vi beställer stolarna och borden i slutet av november och (om vi kan göra beställningen) de är i bruk från början av terminen i januari. Stort tack om du kan vara med i detta projekt.

SIMO KIVIRANTAS FORSKNING OM RITSCHL

I förra numret av Hörnstenen berättade vi om vår plan på att publicera Simo Kivirantas forskning om Albrecht Ritschl, en protestantisk teolog vars inflytande varit och fortfarande är stort.

Vi skrev att publicerandet av boken medför kostnader och vi frågade om du ville vara med och stöda detta projekt. Vi satte 2000 euro som mål för vår insamling. Insamlingen gav 2780 euro. Stort tack!

Boken är tänkt att publiceras torsdagen den 31.1.2019, då vi har ett Simo Kiviranta-seminarium vid STI. Seminariet börjar kl. 12 och slutar kl. 16. Dagsprogrammet finns i nästa nummer av Hörnstenen.

TEXT: JARI RANKINEN (ÖVERS. SIMON JERN)

En pärla i den lutherska tron är synden

Den mest nådefyllda läran i Bibeln är vad den undervisar om synden. Bibeln skulle vara en verkligt grym bok utan talet om syndafallet och om syndens följer. Tänk efter. Om vi i Bibeln kunde läsa att Gud skapade och att han såg på det han skapat "och allt var gott" – men där inte skulle finnas någon syndafallsberättelse. Och så läser vi vidare: Brödras mordet! Den religiösa dödade den troende. Och så återvänder vi till skapelseberättelsen: Gud såg på allt han hade skapat och det var gott.

Lyckligtvis berättar Bibeln om syndafallet. Därmed är det möjligt för oss att fatta ens någonting av den största skatten, evangeliet. Det är Guds hjärtesak.

SYND SOM MAN INTE BEGÅR

Martin Luthers upptäckt är fantastisk: arvssynden är otrossynd (Joh 16:8). I sin otro tillskrivs Gud av mänskan det som kännetecknar Satan: Gud är en plågare, lögnare, mördare; en begränsad gud som inte är en allsmäktig, allvetande, allestädes närvarande Gud, oändlig i helighet och vrede; oändlig i kärlek och nåd.

Otron är alla synders mor och mormor. Med Luthers ord: "Roten, essensen och kraften till all synd är otron som Bibeln därför också kallar ormens eller den gamla drakens huvud." Och om syndens frukter: otron är den "egentliga källadern varifrån brunnens vatten härstammar". Otron är en synd som man inte begår men som finns och som har

sina följer. I sin otro bryter mänskan mot Guds goda vilja i lagen och förverkligar därmed den ondes vilja.

RELIGION - GÖR!

Syndafallet skedde uppåt. Samtidigt började flykten i riktning bort från Gud. Det skydd och den hjälp som mänskan utvecklade mot skulden är religionerna med sina självförsoningssystem. Centrum i religionen är mänskan själv: mänskan älskar, ger allmosor, ber, prisar, blir fattig, ångrar sig, blir rik, tror stadigt – gör än det ena och än det andra. Det kan handla om vackra, goda och nyttiga ting, men motivet är sorgligt: mänskan strävar efter lydnad för att duga inför gud eller gudarna. Men de egna gärningarna befriar inte samvetet från skulden och de frälser inte.

DEN STORA AVGUDEN

Som en följd av syndafallet är mänskan inkrökt i sig själv och fullständigt blind när det gäller det andliga. I sitt blinda tillstånd gör hon också tron till en prestation och en gärning med vars hjälp hon försöker behaga Gud. Mänskans försök att frälsa sig själv visar sig vara avgudadyrkan: hon gör Guds kärlek till en handelsvara.

Vi kan ännu försöka putsa upp otrons dyrbara pärla med hjälp av reformatorns ord: Vår avfälliga natur ställer jaget framom allt, "också framom Gud samt söker endast sitt eget, inte det som är Guds. Därför är vår egen natur den främsta och den största avgudabilden för sig själv." Denna avgudadyrkan är källan

till vår egenrättfärdighet. Vår självgjorda rättfärdighet är som en fläckad och smutsig klädsel som profeten skriver om (Jes 64:6). Man kan sedan tacka hur mycket som helst, ty “allt som inte sker av tro är synd” (Rom 14:23).

EN INBILLAD FRIHET FÖRPLIKTAR

Evangeliet förblir främmande för oss om vi inte lyssnar till det som Bibeln lär om synden och dess följder. Om man inbillar sig att mänskan har frihet att tro, kan hon stå under förpliktelse. Därav följer egna gärningar, en inkrökthet i jaget och ett slaveri under religionen. Det är nåd att bli fri från skulden och från religionens slaveri!

Guds nåd är hans brinnande längtan att ge en gåva från ovan – mänskans brinnande längtan att prestera själv. Nådemedlen – ordet, dopet och nattvarden – ge nåd, inte endast ett löfte om nåd. Tron är Guds gåva av nåd – inte den troendes gåva till Gud (Ef 2:8-9).

TRON - DET ÄR GJORT!

Det är ett oändligt under att jag som i mig själv är en otrossyndare får stå inför Gud! Endast evangeliet ger denna frihet och glädje: Jag får förlåtelse för denna min otrossynd genom Guds Sons namn och blod. “Gud beslöt att ... genom honom försona allt med sig, sedan han skapat frid i kraft av blodet på hans kors (Kol 1:19-20). Jesus försonade Adams och Evas fall. Dess följd blev att otron blev allas del (Ps 51:7). Vi föds alla i synd, alltså som orättfärdiga och så dör vi också

– men vi är rättfärdiga av tro. En kristen är samtidigt både helt och hållet syndare och helt och hållet rättfärdig.

JAG TROR

Kristus bor endast i en syndig mänska. Men man blir inte syndare genom att begå synd. Det skulle vara fariseism i kristen skepnad – mänskan i centrum och billig nåd. Luther fann nåden uttryckligen genom att synden är verklig och genom att inse det. Den kristnes kännetecken är att vara syndare. Det är endast genom evangeliet, genom Kristi undervisning och liv som mänskan kan lära sig betrakta sig själv som en syndare. Den Helige Ande gör mänskan till syndare: Guds ord är avklädande och iklädande.

“Jag tror, att jag icke av mitt eget förnuft eller min egen kraft kan tro på Jesus Kristus, min Herre, eller komma till honom; utan den Helige Ande har kallat mig genom evangelium ...” (Luther). Jag och Kristus passar väl ihop, ty han är syndares Frälsare.

TEXT: JUKKA NIEMELÄ

BILD: SLEY:S BILDARKIV

(ÖVERS. STIG-OLOF FERNSTRÖM)

”Det eviga livet”

Teologie doktor Eero Junkkaala, du är STI:s första generalsekreterare. Efter 30 års verksamhet frågar vi dig lite om dina tankar om att göra teologi.

I vilken teologisk omgivning inledde du STI:s verksamhet för tre decennier sedan?

- Då var det en tid av ganska het-sig bibeldiskussion. Det gav anledning till grundandet av hela STI. Universitetsexegeten i Helsingfors upplevdes så upprivande att den inte gav blivande präster någonting, tvärtom, den hotade att ta bort också den minsta lilla tilltron till Guds ord. Under STI:s första år deltog i våra gulnäbbsföreläsningar upp till hälften av första årskursens studerande. Verksamheten var den tiden inte alls så mångsidig som den är i dag. Det är uppmuntrande att i Finlands församlingar träffa präster som berättar att de under åren fått god vägkost från STI.

Vilka teologiska områden har varit viktiga för dig i undervisning och forskning?

- Jag har alltid uppfattat mig själv som en Bibellärare. Min egen gradu gjorde jag i tiden i Nya testamentet för Heikki Räisänen. Senare deltog jag också i Gamla testamentets laudaturseminarium och långt senare gjorde jag min doktorsavhandling i Åbo Akademi. Bibelns historiska bakgrund har alltid fascinerat mig och därför ser jag det som en förmån att jag fick bereda väg för finskt deltagande i utgrävningar i Israel. Arkeologin blev

”mitt öde”. Jag vill också som svar på frågorna nämna Israel dit jag av olika orsaker har fortsatt att resa varje år. Jag anser det som viktigt att STI trots en hel del korsdrag fortsättningsvis skulle kunna producera goda teologer för Finlands kyrka.

Hur har enligt din mening den arkeologiska forskningen och undervisningen förändrats under årens lopp?

- I slutet av förra seklet talade man om ”minimalister” och ”maximalister” beroende på hur dessa förhöll sig till Bibelns berättelser om t.ex. israeliternas erövring av landet. Minimalisterna förnekade hela erövringen och daterade folkets uppkomst till långt senare. Jag skulle tro att positionerna sedan dess har utjämnats, även om hela arkeologins tyngdpunkt verkar ha ändrat i riktning mot enskilda forskningsobjekt där man inte nödvändigtvis kan skönja någon helhetsbild av historien.

Vilka är enligt din mening de mest intressanta arkeologiska fynden under senare tid?

- Som mycket betydelsefulla anser jag fynden av Hiskias och Jesajas in-

gillstämpelar. Också utgrävningarna i Jerusalem och fyndet av Khirbeth Qeiyafa har styrkt bilden av Davids kungarike och undergrävt marken under minimalisternas fötter. Varje arkeologiskt fynd passar inte nödvändigtvis in exakt i Bibelns beskrivning av händelserna men det kumulativa materialet talar tveklöst för de bibliska händelsernas historicitet.

Har den vetenskapliga bibelforskningen förändrats under STI:s verksamhetstid?

- Jag kan inte ta ställning till den nuvarande forskningen. I Finland har Timo Eskola, Antti Laato och Lauri Thurén utfört ytterst kompetent forskning som även varit till nytta för den kristna kyrkan. De har på ett lovvärt sätt också utmärkt sig i populariseringen av forskningen, någonting som är nödvändigt i den kristna kyrkan.

Kan du till sist berätta någon anekdot från STI:s tidigaste år?

- Från föreläsningarna i Gamla testamentet vid universitetet berättades den tiden en historia: när studerandena hade pressat professorn i bibelfrågan hade professorn ropat: "Vad tror nig riktigt ni uppnår med att hålla fast vid den där gamla bibelsynen som ni har?". Till det hade en av våra pojkar från bakbänken ropat: "Det eviga livet."

INTERVJU: TIMO ESKOLA

BILD: EEROS BILDARKIV
(ÖVERS. TOMAS KLEMETS)

Iustitia 35 - 30 år för kyrkans bästa

Finlands teologiska institut har verkat både som väckelseorganisationernas gemensamma utbildnings- och forskningsanstalt och som deras samarbetsorgan under tre decennier. Detta är firas alltså STI:s jubileumsår.

Jubileumsårets Iustitia-bok har just kommit från tryckeriet. I artiklarna behandlas STI:s roll och betydelse på kyrkans och teologins område. Skribenterna blickar ändå i mångt och mycket framåt. Hur förändras lutherdomen och den kristna teologin? En hurudan teologi svarar på utmaningarna och ger välsignelse åt de kristna församlingarna?

I samlingsvolymen skriver t.ex. Finska Bibelinstitutets verksamhetsledare Lauri Vartiainen om STI:s roll och betydelse i den finska teologin, STI:s generalsekreterare Jari Rankinen skriver om personförsamlingar - skulle de vara möjliga i framtiden och vad skulle nyttan med dem vara - och Finlands Evangelisk-lutherska Folkmissions missionsledare Mika Tuovinen skriver om missionens framtid. I boken finns tankar både från Novum, Melancthon och om Bibelns översättning.

Du kan beställa boken från STI:

*Tel. 09 668 9550 eller kirsi.kuru@sti.fi
Priset är 20 euro (studerande 10 €).*

Hemligheten bakom en god predikan

Hurudan är en bra predikan – en predikan som talar till åhörarna? Och hur bygger man upp en sådan predikan? Dessa stora frågor besvarades av Petri Kortelahti, ansvarig för förkunnelsearbetet vid Finska Bibelinstitutet, när han besökte STI.

Föreläsningen inleddes med en reflektion över predikans karaktär. Det konstaterades att en predikan inte är vilket tal som helst. Det som gör en predikan speciell är att den inbegriper en andlig dimension, samt att den utgör en del av gudstjänsten. Att som predikant omsorgsfullt reflektera över hur man bäst håller sin predikan är således av stor vikt med tanke på församlingen som helhet.

ETHOS, PATHOS OCH LOGOS

Vad kännetecknar då en god predikan? En god predikan lyckas fånga sin åhörare, och dra denne med sig. För att åstadkomma det krävs insikter i retorik, alltså i talekonst. Ännu idag utgör Aristoteles retorik, i vilken talet delas in i tre större delar, en grund för vältalighet. Dessa tre delar är ethos (karaktär, auktoritet, trovärdighet), pathos (känsla) och logos (förnuft och logik).

Denna indelning rymmer de mest väsentliga beståndsdelar som utgör ett tal. Talets och talarens trovärdighet inverkar på hur åhörarna lyssnar på predikan, känslargument tilltalar åhörarna på ett djupare plan och förnuftsargument backar upp de påståenden som talet för fram. Att ha denna tredelning i åtanke är en god utgångspunkt även när man förbereder en predikan.

INNEHÅLLET I EN GOD PREDIKAN

I sitt föredrag behandlade Kortelahti även vad man bör tänka på när man framför sin predikan. Inte minst när det gäller predikan, har nämligen själva framställningen en stor betydelse. Det som exempelvis inverkar på hur åhöraren tar emot predikan, är vilket tonfall och vilka röstnyanser som predikanten använder sig av. Olika tonlägen kan användas som effektmedel. Genom att exempelvis betona och framhäva

en viktig poäng, får nämnda poäng en mer framträdande och synlig plats i predikan. Kortelahti tipsade även om att den som ofta håller tal gör gott i att ta sånglektioner för att därigenom lära sig röstansvändning. Sångteknik kan nämligen även tillämpas när man talar.

Hurudant är då innehållet i en god predikan? Därom talar Bibeln, t.ex. i 2 Tim. 4:2: ”predika ordet, träd fram i tid och otid, tillrättavisa, varna och förmana med allt tålmod och all undervisning.” Ytterligare instruktioner står att finna i den femte versen: ”Men var du sund och förnuftig på alla sätt. Bär ditt lidande, utför en evangelists gärning och fullgör din tjänst.”

En predikan bör kunna innehålla förmaningar. Man bör inte predika det som så att säga kliar i människors öron att få höra – alltså ett slags förskönad version av Guds ord. Kortelahti betonade dock att detta inte innebär att predikan skall ha som självändamål att uppvigla till konflikter eller underblåsa oenigheter. Centralt i fråga om predikans innehåll är en rätt förståelse av lag och evangelium. Predikanten bör göra klart för sig själv vilken betydelse lagen har, och hur den förhåller sig till evangelium.

BEHOV AV BÖN OCH HELIG ANDE

Vad gäller innehållet är det dessutom viktigt att predikan finner resonans bland åhörarna och deras liv. Detta tangerar frågan om hur relevant och aktuell predikan är. För att förmedla och åskådliggöra predikans budskap kan

EN PREDIKAN BÖR KUNNA INNEHÅLLA FÖRMANINGAR.

man förslagsvis använda sig av berättelser. Predikanten bör ändå komma ihåg att en god predikan alltid har ett mål som man strävar efter att uppnå. Det är viktigt att man inte tappar sinnet för tid och rum och aldrig kommer till skott.

De ovan nämnda principerna kan man med fördel sträva efter att anamma när man förbereder och håller en predikan. Men även goda principer kan ibland stöta på patrull och leda till knepiga situationer. Bibeltexten kanske är svår, eller så tar det emot att ta till sig den kritik som predikan eventuellt ger upphov till. Varje predikant gör bäst i att komma ihåg, att ingen människa i sin egen kraft kan tolka Guds ord rätt. För att rätt förstå Ordet behöver vi be, och vi behöver hjälp av den Helige Ande. Bibeln öppnar sig genom att den läses, varför predikanten regelbundet bör studera Guds ord. Bibeln vittnar själv om att den är Guds ord. Att förstå det, hjälper predikanten att utvecklas och bli bättre som predikant.

TEXT: TENHO RAJALA
BILD: TANELI TÖRÖLÄ
(ÖVERS. JAKOB DAHLBACKA)

Din konung kommer i härlighet

När detta skrivs är alla media fulla av gårdagens nyhet: Klimatförändringen och åtgärderna för att mildra den. Saken är naturligtvis ytterst allvarlig och som kristna tar också vi den på allvar, vi har ju fått uppgiften i skapelsen att ”bruka och bevara” den.

Varken klimatförändringen eller någon annan fråga får ändå dra bort vår uppmärksamhet från det viktigaste, nämligen att minnas vårt huvudsyfte. Jesus och hans apostlar påminner oss mycket ofta om detta: att Jesus kommer tillbaka! Vilka slutsatser drar jag av detta i mitt liv och i mina val? Till vad använder jag min tid och mina pengar?

När Jesus talar om den yttersta tiden, när Han nämner hur naturkrafterna skakas, vet vi inte om det är en följd av klimatförändringen, eller av vulkanutbrott, atomkrig eller något annat, antingen något av dessa ensamt eller av alla tillsammans. Jesus vill understryka att allt sker enligt Guds tidtabell. Detta är avsett att vara oss till tröst, inte till att öka vår ångest.

Guds rikes synliga ankomst och evigheten närmar sej. Det är ett ämne för glädje och tacksägelse. Vår synliga verklighet är verkligen inte allt. Det finns något mer bestående och verkligare. Vad då?

”Mina ord skall aldrig förgå” säger Jesus. Löftena i Guds ord är eviga och bestående. De håller alltid vad de lovar. Därför skall vi på nytt och på nytt återvända till dem. Jesus nämner i sitt tal om de yttersta tiderna konkreta exem-

pel på dryckenskap, berusning och detta livets bekymmer (Luk 21:34). Man kunde förlänga listan med många dåliga eller i sej goda ting. Också dessa goda ting saknar betydelse, om vi glömmet vårt huvudmål och förlorar tron på Kristus.

Jesus uppmanar oss att be om kraft att gå igenom allt, och när de ting sker som Han förutsagt, förbli stående inför Honom. Till detta finns hjälp i Kristi församling. Bibeln, bönen, nattvarden och de kristnas gemenskap är de medel, genom vilka den helige Ande vårdar vår tro och håller oss andligen vakna.

Hur fungerar allt detta i mitt liv? Det får vi meditera och be över, var och en enskilt. Men det är alltid tryggt att lita på Guds ord som bär oss ända fram.

TEXT: JUKKA PAANANEN,
MISSIONSLEDARE, MISSIONSFÖRENINGEN
RAUHAN SANA

FOTO: KRISTIINA PAANANEN

(ÖVERS. ULF EMELEUS)

(ÖVERS. STIG-ERIK ENKVIST)

Adressen:

Kajaniemigatan 13 A 4. vån.
00100 Helsingfors

Telefon 09 668 9550

E-post: sti@sti.fi
fornamn.efternamn@sti.fi

Hemsida www.sti.fi

Bank

Danske Bank
FI74 8000 1100 5642 45, BIC: DABAFIHH
Nordea
FI66 1555 3000 1169 14, NDEAFIHH

Annställda

generalsekr. Jari Rankinen (045 359 7772)
forskare Timo Eskola (hem 019 722 702)
sekreterare Kirsi Kuru

Teologiskt forsknings- och skolningscentrum.

Församlingsbesök, lektioner, bibliotek och läsesal.

Öppet under perioderna kl. 9–19.

Styrelsens ordförande

verksamhetsledare Tom Säilä, Sley

Medlemsorganisationer

Missionsföreningen Säningsmannen, Länsi-Suomen Rukoilevaisten Yhdistys (Bedjarörelsen i Västra Finland), Finlands ev.luth. Student- och Skolungdomsmission, Radio-missionsorganisationen Budbärarn, Finlands ev.luth. Folkmission, Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys, Finska Bibel-institutet, Sv. Luth. Evangeliföreningen i Finland, Laestadiernas Fridsföreningars Förbund

Finansieras av frivilliga bidrag. Medlemsavgift för understödande medlemmar: 40 €/år (studerande 10 €, kollektiv 100 €). Bokgåvor, understöd och testamenten mottas med tacksamhet.

Insamlingstillstånd i Finland

Insamlingstillstånd i Finland RA/2017/186
RA/2017/186, 21.2.2017–31.12.2018

Publicerar den teologiska tidskriften *Iustitia*. Informationsbladet *Hörnstenen (Kulmakivi)* sänds till understödande medlemmar.

ISSN 2243-075X (Print), ISSN 2243-0768 (Online)

TEOLOGISKA
INSTITUTET I FINLAND
KAJSANIEMIGATAN 13 A
00100 HELSINGFORS

PÄRMBILDER: MINNA RANKINEN

"SÅDAN ÄR GUD, VÅR GUD, ALLTID OCH FÖR EVIGT.." (PS.48:15)